

Stalen aakjacht Antoinette Elizabeth, ontwerp H. Kersken Sr. Zelttekening schaal 1 : 200. Zelloppervlak 129 m², grootzeil 70,50 m², fok 31,50 m², kluiver 27 m², botterfok 50 m².

landse watersportvloot bijzonder verrijkt en de glorie van onze oude schepen tot nieuw leven gebracht. Eigenlijk zou het wel passend zijn om te salueren voor de eigenaar van een fraai rond of platbodemschip als wij op een van onze tochten zo'n pronkstuk van een schip tegenkomen. Zo zou men dan zijn waardering kunnen tonen.

Die waardering hebben wij thans ook voor de heer D. Lucas uit Rijswijk, die een groot aakjacht, de Antoinette Elizabeth, heeft laten restaureren, dat een belangrijke aanwinst is voor onze vloot van ronde en platbodemschepen. De heer H. Kersken Sr. uit Kudelstaart maakte het ontwerp voor de verbouwing van dit jacht, waarvan het casco al jaren geleden op de werf van de Gebr. De Boer te Lemmer werd gebouwd. De tekeningen geven al een goede indruk van dit schip, maar werkelijk bewonderen kun je het pas als je het kunt bekijken. Eigenaar en ont-

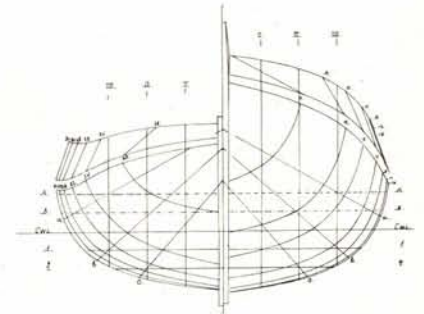
Stalen aakjacht Antoinette Elizabeth

DE liefhebbers van het ronde en platbodemschip hebben tegenwoordig met recht reden verheugd te zijn — en eigenlijk alle andere watersportbeoefenaren ook, want die „oude“ schepen verlenen een bekoorlijk cachet aan onze wateren. De reden tot deze vreugde is er dankzij de sterk toegenomen belangstelling voor onze oud-vaderlandse jacht- en sloopstypen. In deze ontwikkeling heeft de Stichting Stamboek Ronde- en Platbodemschepen een belangrijk aandeel gehad. Ook heeft het Zuiderzeemuseum te Enkhuizen er voor gezorgd, dat verschillende oude jachten en vissersschepen voor ons en het nageslacht worden bewaard. De provinciale overheid van Friesland deed ook mee, toen het als geschenk van het Friese zakenleven de boeier Friso aanvaardde en dat als Statenjacht in de

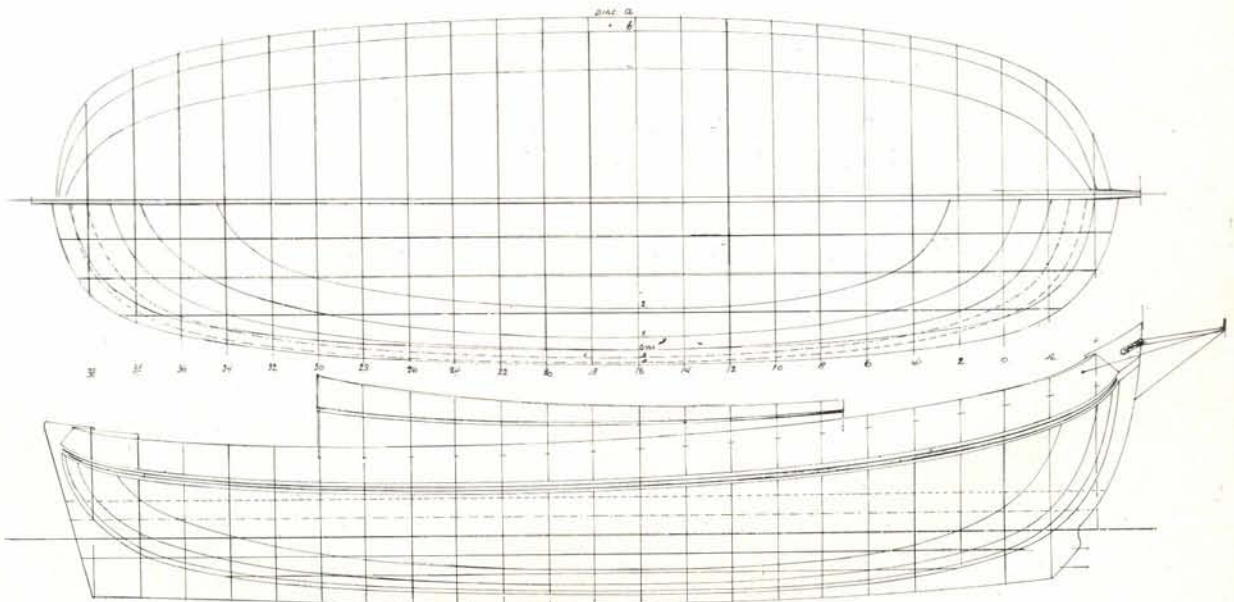
vaart bracht. Een andere grote stimulans tot nieuwbouw en restauratie van karakteristieke Nederlandse schepen was het besluit van Prinses Beatrix, toen varend Nederland haar een geschenk aanbood, daarvoor een Lemster-aak te kiezen. Maar dat er thans weer zoveel ronde en platbodemschepen, veelal tot in de puntjes verzorgd, in de vaart zijn, is toch voornamelijk te danken aan het feit, dat verschillende watersportbeoefenaren bereid zijn gebleken voor de restauratie of nieuwbouw van een oud type doorgaans forse bedragen neer te tellen. Zij hebben daarmee de Neder-

werper hebben ons daartoe in de gelegenheid gesteld en al hebben wij het niet onder zeil gezien, onze conclusie was zonder twijfel: een kostelijk schip.

Het is een fors jacht met een lengte over de stevens van 14,60 m, l.w.l.

Stalen aakjacht Antoinette Elizabeth, ontwerp H. Kersken Sr. Lijntekening, schaal 1 : 100. Lengte over alles 14,60 m, lengte waterlijn 13,32 m, breedte 4,60 m, diepgang 0,92 m.

13,32 m, een breedte van 4,60 m en een diepgang van 0,92 m. De aak voert 129 m² doek, verdeeld over grootzeil 70,50 m², fok 31,50 m² en kluiver 27 m², terwijl een botterfok van 50 m² gebruikt kan worden. Dit stalen schip heeft fraaie lijnen, die nog geaccentueerd worden door de elkaar overlappende gangen, zoals dat bij de bouw van deze jachten gebruikelijk is. Het geheel wordt verfraaid door de houten opbouw en de prachtige afwerking. Op een klein stukje op het voordek na, waar de lier voor het grote anker staat, is het gehele dek belegd met delen teak. Halverwege het gangboord worden deze dekdelen onderbroken; het achterste gedeelte van de gangboorden ligt namelijk enige centimeters hoger, waardoor ongeveer ter hoogte van de zwaarden een soort waterkering is verkregen, zodat het buiswater niet naar achteren door kan lopen. Ook de teak latten van het kajuitdek vertonen geen lassen, waardoor het fraaie geheel nog wordt bevorderd. Ook aan de kuip is veel zorg besteed; voor de banken zijn prachtige stukken hout gebruikt en de vloer is met een mooi rooster belegd. Alleen het stuurrad vormt hier enigszins een sta-in-de-weg; een helmstok zou namelijk mooier zijn geweest, maar de gebruikte stuurinrichting heeft zeker zijn voordelen.

De mast van de Antoinette Elizabeth is boven dek strijkbaar. Het was dus niet nodig in het voordek een lang luik te maken en ook kreeg de ontwerper daardoor meer mogelijkheden wat de inrichting betreft. Praktisch is ook, dat de puttings naar buiten zijn uitgebogen, zodat men bij het lopen door de gangboorden niet tegen het want kan botsen. Voor het grootste anker is een lier op het voor-

dek opgesteld, vlak achter de berentanden en schilden, terwijl een hulpanker bediend kan worden met de bakboord zwaardlier, waarop een extra trommel zit.

Onder de banken van de kuip is een kastje gemaakt, waar de gasflessen geplaatst kunnen worden. Onder de vloer van de zelflozende kuip bevindt zich de motor, die door het wegnemen van twee zware en waterdicht afsluitbare luiken te bereiken is. In deze motorruimte, die door een stalen schot van de woonruimte van het jacht is afgescheiden, staat een zes cilinder Mercedes dieselmotor met een vermogen van 100 pk. Het schip is voorzien van een verstelbare Lips schroef en kan op de motor een snelheid halen van ongeveer 12 km per uur. In de motorruimte staat voorts een Lister dieseltje voor de opwekking van elektrische stroom.

De Antoinette Elizabeth wijkt in enkele opzichten af van andere jachten van dit type. Zo zijn in de opbouwanden — ook uit één stuk teak vervaardigd — geen patrijspooten of raampjes aangebracht, hetgeen trouwens geen afbreuk doet aan het uiterlijk. Voorts steekt het roefdek naar achteren bijna 60 centimeter over en bestaat de achterwand van de opbouw voornamelijk uit glas. Van die kant ontvangt de kajuit dus licht genoeg. Meer naar voren, boven de gasten- en de eigenaarshut werden overigens wel koekoeken geplaatst. Als gevolg van dat overstekende dek moest de schuifkap vrij lang worden gemaakt. Een iets langer schuifluik zou de toegang tot de kajuit gemakkelijker maken. Voor de toegangsdeur is een mooie oplossing gevonden; hier zijn niet de normale deurtjes toegepast, die openstaand altijd enige ruimte in beslag nemen, maar een stevig paneel, dat men door een eenvoudige handgreep geheel weg kan laten zakken of naar boven kan brengen, zodat de toegang weer afgesloten wordt. Daar het hier een in zwaar hout uitgevoerd paneel betreft, is het voorzien van een contra-gewicht.

De indeling, zoals die uit de tekening blijkt, wijkt ook af van wat men doorgaans op dergelijke jachten ziet. De kombuis bevindt zich meteen links van de neergang en beslaat een deel van de woonruimte. De ontwerper heeft de kombuis hier geprojecteerd, omdat men zo staande achter het aanrecht zowel de opvarenden in de kuip als op de comfortabele banken in de kajuit het een of ander aan kan reiken. Iets minder praktisch is het misschien, dat de kaartentafel vrij ver van de ingang aan stuurboordzijde is geplaatst. In de praktijk zal men echter onder de overkapping van de kajuit allicht een goed plaatsje voor de kaart kunnen vinden, zodat dit bezwaar niet zo zwaar behoef te wegen. Zoals men op de tekening kan zien, bevinden zich in het schip een gastenhut met twee kooien en een eigenaarshut, eveneens met twee slaappleaatsen. In het vooronder, dat met een waterdicht schot — met deur — van de eigenlijke woon- en slaapruijten is afgescheiden, bevindt zich voorts nog een slaappleaats. Ook staat hier een werkbank opgesteld en is hier een tweede wc geplaatst. In de voorpiek bevinden zich ten slotte de bak voor de ankerketting en de tank voor het onder druk gehouden drinkwater. In de twee hutten en ook in de hoofd-kajuit zijn verschillende kasten en kastjes aangebracht, zodat er bergruimte in overvloed is. In de kajuit kan ook nog voor één en desnoods voor twee man slaapruijten gevonden worden, zodat er in totaal accommodatie voor zeven personen is. Wat uit de tekeningen niet blijkt, is de bijzonder fraaie betimmering — de afwerking werd volgens advies van de ontwerper in het bedrijf van de eigenaar verricht — die mede dit schip tot een juweel maakt. Aan het geheel is trouwens bijzonder veel zorg besteed, zodat er een schip is ontstaan, dat ontwerper en bouwers reeds veel voldoening moet hebben gegeven en waarvan de eigenaar zonder twijfel nog veel genoeg zal beleven. En ten slotte: de toch al sterk groeiende vloot van ronde en platbodem-jachten heeft er gelukkig weer een waardige representant bij van onze karakteristieke oud-Nederlandse scheepstypen.

A. d. B

Stalen aakjacht Antoinette Elizabeth, inrichtingstekening, schaal 1:100. lengte over alles 14,60 m, breedte 4,60 m, diepgang 0,92 m.

